

M**K****B****T****Á****J****É****K****O****Z****T****A****T****Ó**

PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
KÖZLEMÉNYEK
HÍREK
HIRDETMÉNYEK

2002.**szeptember—október**

RENDEZVÉNYEK

Simon M. Veronika festőművész és **Enyedi Sándor** fotóművész kiállítása
 szeptember 1–14 között a Szemlő-hegyi-barlang fogadóépületében
 (II. Puzstaszeri út 35.).

IX. LAKATOS KUPA – ALSÓ-HEGY

A MAFC Barlangkutató Csoport a GUBACS-al közösen *szeptember 21-én* idén is megrendezi a Lakatos kupa barlangi teljesítménytúrát és versenyt. A rendezvény elsődleges célja az Alsó-hegy zombolyainak megismerése, a zombolytúrázás népszerűsítése. A feladat, az indulás előtt kézhez kapott túrakalauz (ez már megtalálható az MKBT honlapján – www.barlang.hu) és térképek segítségével, a kijelölt alsó-hegyi zombolyok bejárása. A túrán 3 fős csapatok indulhatnak, egy zombolyba elég egy csapattagnak leereszkedni. Az egyéni alapfelszerelésen kívül minden csapat számára szükséges egy legalább 60 méter hosszú kötél (ez lehet több darabból is), néhány nitffül, karabiner és kötélgyűrű, iránytű és írószerszám. A verseny résztvevői szombat reggel fél 9-kor indulnak a Vecsem-forrástól és délután fél 6-ig van lehetőség a zombolyok felkeresésére.

Az idén is egyes zombolyokban külön elbírálás mellett *kötéltechnikai feladatok* megoldására is lehet vállalkozni, amit elsősorban az ilyen feladványok megoldására szakosodottak figyelmébe ajánlunk, de a kezdő versenyzők is sokat tanulhatnak, ha vállalkoznak a mutatványra. Ennek megfelelően az abszolút győztes mellett a legtechnikásabb csapat neve is megemlítésre kerül az eredményhirdetés során.

A táborhelyre (**Vecsem-forrás**, megközelíthető Bódvaszilas vasútállomás felől, turistatérkép alapján könnyen megtalálható) péntek estétől várjuk a résztvevőket. (fontos: a tavalyi győztes csapat tagjai a vándorkupát ne felejtsek otthon!)

MAFC Barlangkutató Csoport

BARLANGKUTATÓK SZAKMAI TALÁLKOZÓJA

Miskolc-Egyetemváros
 2002. november 15–17.

Az immár hagyományos találkozó ez évben – a szervezett miskolci barlangkutatók 50 évfordulója alkalmából – Miskolcon kerül

megrendezésre. Részletes program (előadások, vetítések beosztása, időpontja stb.) a Tájékoztató november–decemberi számában jelenik meg.

Kérjük a találkozón részt venni kívánókat, hogy a szervezés érdekében a Tájékoztató végén található jelentkezési lapot legkésőbb október 7-ig a Társulat titkársá-

gára juttassák el.

Részvételi díj: 1000 Ft.

Szállás: egyetemi (és annak betelte után) középiskolai kollégiumokban, kb. 1500 Ft/fő/éj.

Étkezés: az egyetemi menzán (ebéd 450 Ft, vacsora 370 Ft).

NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEK

NERJA-BARLANG 2. GEOLÓGIAI SZIMPÓZIUMA

2002. szeptember 15—17. Nerja (Malaga, Spanyolország)

A barlangigazgatóság és a Malagai Egyetem Geológiai Intézetének szervezésében. 18–19-én utókirándulás.

Tájékoztatás: Group of Hydrology (Sr. Inaki Vadillo), Department of Geology, University of Malaga, E-29071 Malaga, Espana; E-mail: vadillo@UMA.ES

VII. NEMZETKÖZI BARLANGI MEDVE SZIMPÓZIUM

2002. szeptember 19—22. Kirchheim /Teck (Württemberg/Németország)

Tájékoztatás: internet: www.hfc.hersfeld.de/vdhk/baer.df

BARLANGI KLÍMA ÉS PALEOKLÍMA, MINT A GLOBÁLIS KLÍMAVÁLTOZÁS LEGJOBB DOKUMENTUMA

2002. szeptember 24—27. Stara Zagora (Bulgária)

Az UIS Fizikai, Kémiai és Hidrogeológiai Bizottságának munkaülése.

Tájékoztatás: Petar Delchev, National Museum Earth and Man, 4 Cherni Vruh Blvd. Sofia, Bulgaria; E-mail: P.Delchev@Museum.web.bg

GEO 2002 – FÖLD BOLYGÓ: MÚLT, FEJLŐDÉS, JÖVŐ

2002. október 1—5. Würzburg (Németország)

A helyi egyetem 600 éves évfordulója és a „Földtudományok éve” keretében 42 szimpóziomot terveznek, köztük a 18. „Barlangkitöltés és paleoklíma Közép-európai pleisztocénben”. Nyelv: német és angol.

Jelentkezés és tájékoztatás: B. Niebuhr, Tagungsbüro GEO 2002, Institut für Paläontologie der Universität, Pleicherwall 1. 97070 Würzburg;

E-mail: geo2002@geologie.uni-wuerzburg.de; internet: www.geo2002.de

4. ISCA NEMZETKÖZI KONGRESSZUS

2002. október 21—27. Postojna (Szlovénia)

Tájékoztatás: e-mail: info@postojnska-jama és www.postojnska-jama.si

10. NEMZETKÖZI BARLANGI MENTŐ TALÁLKOZÓ

2002. november 1—3. Belgium

Részvételi díj: 30 Euro

Tájékoztatás: RISS, c/o Maison de la Speleo, Rue Belvaux, 93, 4030 Grivegnée, Belgium, www.speleosecours.be, mail: colloque@speleo.be

SPELEOPHOTOGRAPHY 2002 KIÁLLÍTÁS

2002. december 5—24. Liptovský Mikuláš (Szlovákia)

Tájékoztatás: e-mail: smopaj@smopaj.sk, www.smopaj.sk

HARZER KARSTSYMPOSIUM 2003.

75 éves a szervezett barlangkutatás a Harz-hegységben
2003. április 30.— május 4. Elbingerode im Harz (Németország)

Tájékoztatás: Uwe Fricke, Amtswiese 17, D-38667 Bad Harzburg, Németország
e-mail: Frickespel@aol.com

14. NEMZETKÖZI BARLANGTANI VILÁGKONGRESSZUS

2005. augusztus 21—28. Athén (Görögország)

Előkirándulások: 2005. augusztus 16—21.

Tájékoztatás: Hellenic Speleological Society, Maria Gkioni

e-mail: gkioni@edoeap.gr vagy ellespe@otenet.gr, www.otenet.gr/ellespe

BESZÁMOLÓK, JELENTÉSEK, RÖVID CIKKEK

BESZÁMOLÓ

A XLVI. BARLANGNAPRÓL

Aggtelek, 2002. július 12–14.

Szervezte: Meteor TTE
Baradla Barlangkutató Csoport

A regisztrált résztvevők száma 615 fő volt, melyhez hozzájön a rendezők, túra-vezetők létszáma, amely 65 fő volt, így a Barlangnap hivatalos résztvevőinek száma 680 fő. Természetesen többen tettek egynapos látogatást is rendezvényünkön,

akik nem regisztrálták magukat. A résztvevők száma a látogatókkal együtt körülbelül 800–1000 fő körül alakult. A Barlangnapon 53 barlangász csoport regisztráltatta magát.

A barlangnap alatt összesen 1917 fő túrázott.

A Rákóczi-barlangban 30 túra zajlott 450 fő részvételével. A Földvári-barlangban 25 túra zajlott 300 fő részvételével. A Baradla-barlangban 8 hosszútúra ment 320 fővel. A Retek-ágot 60 fő tekintette meg 3 túrában. A Domicai Styx-ágban 90 fő túrázott 6 turnusban. A Béke-barlangban 7 átmenő túra volt, melyen 175 fő vett részt. A Béke-barlang rövid túrából 8-at indítottunk, 200 résztvevővel. A Meteor-barlangot 5 túrában 62 fő látogatta meg. A Kossuth-barlangot 84 fő tekintette meg 7 turnusban. A Vass Imre-barlangban végponttúrát 4 csoportban 62 fő tett. A kivilágított szakaszt 6 túrában 90 fő látogatta meg. A Vecsembükki-zsombolyban 10 fő túrázott. A Baglyok

szakadékát 10 fő kereste fel. Az Almási-zsombolyt 4 fő látogatta meg.

A Barlangnap főszervezője a Baradla Barlangkutató Csoport volt, azonban a találkozó nem sikerülhetett volna más csoportok, magánszemélyek támogatása nélkül. Külön köszönet a Szabó József Barlangkutató Csoportnak, akik beszerelésben, túravezetésben és a rendezésben is segítettek a rendezvényt.

Köszönjük mindenkinek a türelmét, megértését és reméljük, jól éreztétek magatokat!

*Gruber Péter
szervező*

JELENTÉS A KŐSZEGI-HEGYSÉGBEN TARTOTT 18. VULKÁNSZPELEOLÓGIAI TÁBORRÓL

A tábort a Vulkánszpeleológiai Kollektíva és az Alpokalja Turista Egyesület közös rendezésében 2002. július 5—14. között a velemi Stirling-villában rendkívül színvonalas környezetben és kitűnő ellátási háttérrel sikerült megtartani. A barlangkutató tevékenységben aktívan tizenheten vettek részt. A hazai kutatókon kívül a frankfurti Rajna–Majna Barlangkutató Csoport is képviseltette magát, valamint néhány napig öt szimpatizáló vendégünk is volt.

Fő célkitűzésünk a Kőszegi-hegység korábban ismeretlen barlangjainak megkeresése, illetve feltárása volt. Az előzetes terepbejárások alkalmával bízatonak ítélt helyeket kutattuk át részletesen, és ezek után volt szerencsénk 18 újabb barlangot találni, melyek közül 11-et feltárással kellett hozzáférhetővé tenni. A tábor ideje alatt a legjelentősebb feltárásunk a 23 m-es kőszegi Szent Donát-barlang kibontása volt. A korábbi kutatásaink és e tábor tevékenysége után az 1990-es évekig ismert 6 barlanghoz képest már 42 barlangot regisztráltunk a Kőszegi-hegység magyarországi részén. Az osztrák oldalon további 13 barlangról tudunk. A barlangok mindegyike a hegységre jellemző metamorf kőzetekben (mészfillit, kvarcfillit, zöldpala, meta-homokkő) többnyire tektonikus úton, illetve mállással, kőzetleszakadozással és részben oldódással alakult.

A feltáró, adatrögzítő és térképezési munkák mellett egyéb, a helyszínen aktuálissá vált barlangkutató tevékenységet is végeztünk. Így vizsgáltuk az egyébként kevés helyen előforduló barlangi képződményeket (cseppkövek és vízalatti ásványkiválások) és ezek mind kalcitanyagúnak bizonyultak. Egy föld alatti vízfolyásból vakrákot (*Niphargus hungaricus*) határoztunk meg. Begyűjtöttünk mintegy 300 darabból álló recens és fosszilis csontmaradványt, melyet eljuttattunk paleontológus szakembernek (meghatározásuk ezidáig még nem történt meg). Az egyik barlang előterében észlelt, különböző korú löszerek a közelmúlt történelmének viharairól is vallanak.

Azok a kutatótársak, akik nem jártak még a Kőszegi-hegység régebben ismert barlangjaiban, megtekintették ezeket is. Egy napot szántunk a hegység osztrák oldalának barlangjaival, kőzetfeltárásaival, kultúrtörténeti nevezetességeivel való ismerkedésre. Egy másik napon pedig a Kemenesaljára tettünk sikeres barlangfeltáró túrát.

Tevékenységünkről a helyi sajtó színes riportban számolt be. A tábor munkáját a Karszt és Barlang Alapítvány és a Vas Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ támogatta, melyet ezúton is hálásan köszönünk.

Eszterhás István és Orbán Róbert

EGY ÁLOM BETELJESÜLT! A VERSENY VÉGET ÉRTI!

Gondolatok egy Gratuláció ürügyén.

Ha ezt Palánkai János, Schönviszky Laci bácsi, Kalmár Laci bácsi, Lakatos Laci, és mindazok megérhették volna, akik a nagy versenyfutásban részt vettek, és ma már nincsenek közöttünk.

A rádióban hallottam először és azt hittem a képzeletem játszik velem. Amikor újra meghallottam, hogy sikerült összekötni a Mátyás-hegyi- és a Pál-völgyi-barlangot (nem sovinizmus: abc rend!), még mindig nem hittem el igazán.

Azután a Tájékoztató március–áprilisi száma végképp meggyőzött.

Nem az én tisztem, hogy olyan objektíven és tárgyyszerűen felsoroljam azokat a kutatási eseményeket, kísérleteket, erőfeszítéseket, melyek során a 'szomszédvár' felől rohamoztuk a 'Pál'-t. Örültünk minden centinek, amennyivel egy-egy, a 'Pál' felé mutató hasadékban előbbre araszoltunk, és letörtünk, amikor kiderült, hogy szemérmetlen módon nem vezetett oda. Lelkesedtünk, amikor meglett a Meteor-ág, majd a Toldy-ág, és térképeztünk mint a gép: Az nem lehet, hogy ne találjunk egy inci-finci kis kukacnak való rést, amin átjutunk!

De hát a történet ismert, nem találtunk. Hogy a kudarc ne fájjon annyira, néhányan meg is magyarázták: a Szép-völgy annyira töredezett, hogy bányászati módszerek nélkül lehetetlen átjutni rajta.

Azért akadtak, akik bíztak a csodákban, és újra meg újra nekivágtak jobban szemügyre venni egy-egy, a térképezés során látott 'gyanús' helyet. Az egyik ilyen hely a Kompassz-ágban volt. Két hétvégi bontással, Parászka Péter és e sorok írója, 1965. július 4-én bejutott abba a hasadékrendszerbe, melyet az év szeptemberében Természetbarát-szakasznak neveztek el. Mivel a szakasz jól láthatóan kifele mutat az ismert rendszerből, úgy gondoltuk, hogy kapu lehet további – a Mátyáshegyi-barlang kiterjedését növelő járatrendszer felé.

A keskeny, magas főfolyosó, a csonka és omladékos keresztfolyosó-rom, a lapos és törmelékkel teli járatok azonban minden további bontásnak ellenálltak.

Egyszer még felcsillant a remény, hogy a szakasz talán több mint kisnyúl. Egy vasárnapon a főfolyosóban szabályos vízesés zuhogott le, a folyosó alján pedig már több méter mélységű volt a tó. A következő hetekben hiába próbáltuk felfelé követni a víz eredetét – nem jutottunk el a forráshoz. És ezzel a reményeink is végleg kiapadtak.

Most már csak egy remény éltet: fizikailag is végigjárni azt az utat, amelyet egykor gondolatban annyiszor elképzeltünk a Mátyás és a Pál között.

Jószerencsét mindenkinek, aki álmunkat valóra váltotta.

Köszönjük!

*Thieme András
(Meteor)*

50 ÉVES A SZERVEZETT BÜKKI BARLANGKUTATÁS

50 évvel ezelőtt, 1952. június 30-án alakult meg a Magyar Hidrológiai Társaság Miskolci Csoportján belül a Zsombolykutató Munkabizottság, hogy összefogja az 1947–48 óta egyre intenzívebben barlangászgó fiatalok, turisták, barlangkedvelő "partizánok" csapatait, és tervszerű munkával felmérje és feltárja a Bükk vízrendszeréhez tartozó forrásokat, víznyelőket, barlangokat. Ezt az időpontot tekinthetjük a

szervezett bükki barlangkutatás kezdetének, és ennek megünneplésére gyűltek össze augusztus 9–10–11-én Létrás-tetőn a Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület egykori és jelenlegi tagjai közül 103-an. Bár a várható létszámot a napok óta tartó esős időjárás erősen lecsökkentette, a vendégekkel együtt így is kb. 180 fő volt jelen. A résztvevők az eltelt 50 év minden korosztályát képviselték, az alapító tagoktól a jelenlegi tagjelöltekig. A vendégek között jelen voltak más bükki csoportok képviselői is, valamint számos külföldi vendég, elsősorban a több évtizedes közös múlttal rendelkező lengyelországi Bobry klubtól, valamint a friss kapcsolatnak számító kielcei és gorzowi kutatóktól. Rimaszombati barlangász barátainkat ketten képviselték.

A szerencsés módon esőmentes szombati napon valamennyien együtt szurkolunk a Maxi Kupa gyorsasági barlangász verseny résztvevőinek, amely a nevéhez méltóan vizes, rendkívüli patakot nyelő Létrási-Vizes-barlangban zajlott. Késő délután került sor a barlangász emlékmű felavatására a Láner Olivér-barlang bejárata mellett. Az Egyesület saját költségén létrehozott emlékfal és emléktábla régi óhajunk megvalósulása, ahol ezentúl jelképesen is eltemethetjük halottainkat. Idézet dr. Lénárt László avatáson elhangzott beszédéből:

"Az emlékművön pillanatnyilag 34 név szerepel. Egy részük az 1952-ben megalakult "Zsombolykutató Munkabizottság" tagja volt, másik részük a "Zsombolyosok"-nál is dolgozott, de utána más miskolci barlangkutató csoportban (Hermanosoknál, Bányászoknál) fejtett ki aktív barlangkutató tevékenységet.

Sajnos, sok olyan, fiatalon meghalt kutatótárs neve is szerepel a listán, akik csak a "Zsombolyosok"-ból kinőtt Marcel Loubens Barlangkutató Csoportnak (később Egyesületnek) voltak tagjai.

A 34 kutatótársunknak halálukban is különböző sors jutott. Sokuk még ma is dús virágcsokrok alatt nyugszik, másnak a sírján halottak napján is csak egy-két, barlangkutatók által gyújtott gyertya világít. Vannak, akikre kopjafa emlékeztet, van, akinek hamva a Létrási-patakon keresztül a Létrási-Vizes-barlangban nyert örök nyugalom. És vannak olyanok, akiknek haláluk sem tisztázott, nyughelyük máig is ismeretlen.

Egyet viszont emelt fővel mondhatunk el: egyetlen kutatótársunkat sem kellett barlangi baleset miatt a temetőbe vinnünk. Azt hiszem, a sokezer barlangi leszállás, a soktízezer barlangi munkaóra után erre méltán büszkék lehetünk, bár sokszor csapkodtak a fejünk felett villámok ..."

A szombati nap záróeseménye az esti tábortűz volt. Mindhárom napon kevés számú, nosztalgia-jellegű barlangtűrák zajlottak. A találkozó igazi jelentősége, hogy van egy olyan barlangkutató egyesület, amely a sok probléma ellenére is meg tudta ünnepelni fennállásának ötvenedik évfordulóját, jó hangulatban úgy, hogy azon a kezdetektől napjainkig minden korosztály képviseltette magát.

Az eltelt ötven év eseményeit egy ünnepi kiadványban kívánjuk összefoglalni, amely várhatóan az év végén fog megjelenni.

Kovács Attila
Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület

TANULMÁNYÚTON A LECHUGUILLÁBAN

Idén júliusban egy hetet töltöttem el New-Mexicóban, az UNESCO Világörökség részét képező Carlsbad Cave Nemzeti Parkban Arthur Palmer professzor (a közel-múltban megjelent „Speleogenesis” c. könyv egyik szerzője), ill. a Nemzeti Park ven-

bakancs	☒	lámpa	☒
hálósák	☒	karbidtartály	☒
hálósák	☒	karbid	☒
sátor	☒	sisak	☒
derékalj	☒	overall	☒
főző	☒	alöltözés	☒
edények	☒	beülő	☒
polár	☒	maillon	☒
Gore-Tex	☒	karabinerek	☒
tájéoló	☒	kantár	☒
GPS	☒	Stop-csiga	☒
könyv, térkép	☒	Croll	☒
bivakos bag	☒	Poignée	☒
köteles bag	☒	lépőszár	☒
nyílt bag	☒	kötél	☒
kisbag	☒	kötélvédő	☒

TENGERSZEM-SPORT

a Gortani-expedíció hivatalos támogatója

Budapest, VII. ker.
Dohány u. 29., Rákóczi út 32.
tel.: 322-1606, fax: 342-9551

www.tengerszem.hu

**MKBT-TAGOKNAK
7% KEDVEZMÉNY**

dégeként. Szállásunk a Carlsbad Cave bejáratánál, egy kutatóházban volt.

Három teljes napot töltöttünk a Carlsbad Cave-ben. A kb. 50 km-es rendszer szinte minden főágát bejártuk, így a kötéltechnikát igénylő kiépítetlen részeket is. Még a szigorúan lezárt Denevér-ágba is bejutottam. (A barlang kiépítése egyébként mintaszzerű. 210 m mélyre lifttel lehet lejutni, lépcsőt sehol sem találunk – gondoltak a kerekesszékesekre is.)

Elvittek a fantasztikus mennyiségű és méretű hófehér helikitekkel díszített Spider Cave-be is, ami a bevezető 50 m-es kuszoda oldalán lakó sok ezernyi pókról kapta a nevét.

Végül – Palmer professzor (aki 15 éve a barlang egyik feltárója és tudományos feldolgozója volt) közbenjárására – engedélyt kaptam a Lechuguilla-barlang felkeresésére is. Palmer professzor (62 éves!), és a Nemzeti Park egyik barlangügyi felügyelője, Paul Berger geológus kísért el (le).

Ide kifejezetten csak tudományos kutatási céllal adnak ki leszállási engedélyt. Viszonylag kevés külföldi járt még itt, állítólag Magyarországról senki. A barlangot egy lezárt úton közelítettük meg, de az autótól még 40 percet kellett felfelé menni egy gyönyörű növényzettel díszített sivatagos–félsivatagos hegyoldalon. (Ez a Chi-hua-hua-sivatag.)

A barlang maga perm időszi korallos zátonymészkkőben, ill. ooidos mészkőben alakult ki. Kioldódásában a közeli szénhidrogén telepekről származtatott kénsavnak tulajdonítanak döntő szerepet.

A barlang egy több méter átmérőjű, 25 m mély zsombollyal kezdődik. Az akna oldalán nem láttam oldásformákat. Ennek ellenére kísérőim – általam nehezen értelmezhető módon – forrásbarlangnak tartják mind a Lechuguillát, mind a Carlsbad Cave-et.

A zsombolyba még kötél sincs beépítve, azt is vinni kellett. (Kikötésre szolgáló nitteket találtunk.) Az akna mélypontja fölött bontották ki 1986-ban a barlang bejáratát. Itt rozsdamentes acélból építettek 2001-ben egy fogadókamrát, amelyben a két ajtó között 5–6 ember fér el. (A zsilipszerű bejáratra a 180 km-es rendszer keltette iszonyatos huzat miatt volt szükség. Ilyen erős – 80 km/h-s – barlangi huzattal eddig csak a Pierre Saint Martin-barlang Vernár terembe vivő tárójában találkoztam.)

A fogadókamrából egy nagy átmérőjű csövön csúszhatunk le a barlangba. (Hasonlóan a Beremendi-kristálybarlangban alkalmazott megoldáshoz.) Több hosszabb-rövidebb beépített kötél segítségével (többek közt egy sima cseppkölefolyáson keresztül) juthatunk el Boulder Falls közel 50 méteres aknájához. A kikötés (3 nitt, műanyag csövel védett kötélzárak) mintaszzerű, de a beépített kötél a régi, fehér színű, spröd csehszlovák kötélre emlékeztet, amit föl lehetett tolni az aknában. A Petzl-csiga nem jelentéktelen testtömegem terhelése mellett is csak igen nehezen csúszott le... Igaz, hogy felfelé jó volt ez a kemény kötél.

Összesen 300 m mélyre mentünk le számos beépített kötél segítségével. Közben nagyon sokszor mentünk felfelé is. Fel-le, fel-le órákon át. Sok mélybe vezető, nagyméretű akna mellett mentünk el, amiknek a peremén szintén fix kötelekbe kapaszkodva juthattunk át.

A bevezető szakaszt követően, a fő elágazási ponttól (innen juthatunk el a barlang 3. szinte különálló fő részébe) mi a Chandelier Ballroom felé mentünk, mert én a nagy gipsztörök megmutatását kértem, mivel ezek hasonlítanak a József-hegyi-barlang híres képződményeihez (csak kicsit nagyobbak...). Utunk hivatalos célja is a két barlang képződményeinek összehasonlítása volt.

A Lechuguillában szigorú természetvédelmi rendszabályokat kell betartani azon túlmenően, hogy a képződményeket természetesen nem szabad megérinteni, és a helyenként nagyon keskeny kijelölt úton szabad csak haladni. Pl. a tavakból sem szabad inni. Csak egy helyen, ahol egy fertőtlenített korsót lehet megmeríteni, és úgy áttölteni a saját kulacsba, hogy a két edény ne érintkezzen egymással. Még a felszínről hozott vizet sem szabad kiönteni. A vizeletet ki kell vinni, stb. ...

A barlang jelentős részén nincsenek képződmények, de ahol vannak ... A járatok alját általában több méter vastagon gipsz tölti ki. Furcsa volt a puha „sziklákon” mászni... Az erős huzat a porló gipsszel az első km-t teljesen összekoszolta, „beszűrkitette”.

A második km-től kezdve láttam olyan gipszvirágokat és gipsztüket, mint a Józsefben. Még egyszer mondom, itt minden nagyobb.

Fantasztikus aragonitbokrokat is láttam, meg olyan tavakat, amiket a kivált kalcitkéreg szinte teljesen befedett. Leereszkedtünk két olyan kötélén egy számomra szűk, ferde aknában, hogy igen gondolkodtam, hogy fogok ott felmenni...

Nos, és a gipsztörök. 4–5 helyenként 6 métereseek, és gyakran ferdén lógnak le a mennyezetről, nem függőlegesen. Sokkal sudárabbak, mint a Józsefben. Legtöbbüket – ez is különbség – apró kristályos gipszkéreg borítja.

Bár a fényképekről ismert csodálatosan finoman tagolt és monumentális méretű cseppkövekből keveset láttam, ez a tízegynéhány órás túra a világ legszebb barlangjában életem nagy élménye volt.

A fő nehézséget egyébként a barlang 20 °C-os hőmérséklete és a 95 %-os relatív páratartalom jelenti. Ezen a klímán egy pólónál többet lehetetlen viselni. Az pedig a szűkületekben bizony kevéssé véd...

Leél-Össy Szabolcs

BARLANGFELTÁRÁS AZ OLASZORSZÁGI LEPINI-HEGYSÉGBEN

FTSK barlangkutató csoport meghívást kapott az ASR 86" római barlangász-klubtól, egy viszonylag új barlang (Campo di Caccia) további közös feltárására.

A barlang Rómától délkeletre, a Lepini-hegységben található, és jelenleg a hegység legmélyebb barlangja: -600 m.

A bejáratú szűk és szifonos járatokat -100 m után egyre monumentálisabb aknák és főág jellemzi.

A négynapos bivakos feltárást 500 m új rész sikere tette teljessé.

Olasz barátaink, Paolo, Andrea, Simone komoly előkészületeket tettek fogadásunkra és búcsúvacsoránkra.

Pontos térképet és túraleírást a következő tájékoztatóban közlünk a hegységről, a barlangról, a feltárásról és a környék lehetőségeiről.

A feltáró kutatásunkat Pereszlényi Dalma egyengette e-mailon, teljes sikerrel.

A kutatást a Magasépítő BT (fúrógép) és a Vakond csoport (lézeres mérőműszer) segítette.

FTSK

NYÁRI TÁBOR A CANINON

A GORTANI csoport 20 fővel egyhetes nyári táborot tartott Olaszországban a Canin-fennsíkon.

A rendkívüli csapadékos időjárás, – amit kifogtunk – sajnos a tábor munkájára is rányomta bélyegét. A tervezett Gortani kutatásokat, amelyeket a tavaly felfedezett új bejárat kínált, nem tudtuk kihasználni. A lezúduló vizek megakadályozták a biztonságos kutatást.

Az elmúlt évek gyakorlatát követve a felszínen folytattuk a munkát és újabb terepbejárásokat végeztünk.

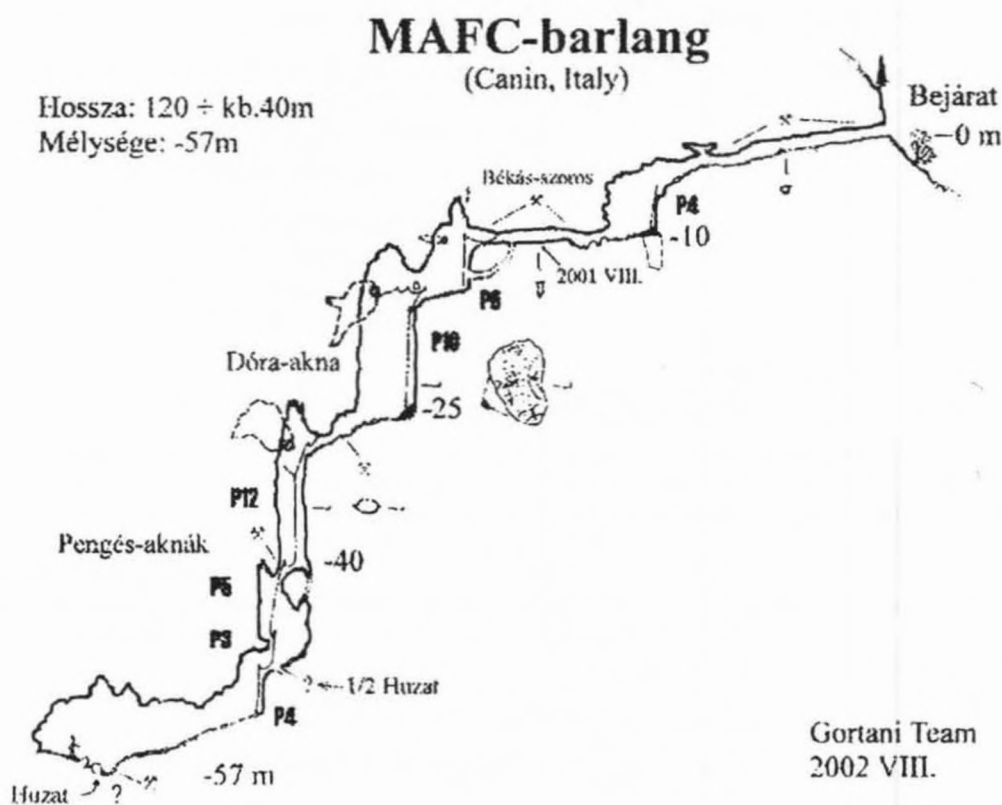
Többéves kitartó bontás eredményeként most a MAFC-barlangban sikerült továbbjutnunk egy 15–20 cm széles meander 8 méter hosszúságú átvágásával. Egy aknasoron át –60 méteres mélységben 16 x 8 méteres terembe értünk. A terem alját omladék borítja, melynek bontását a feltörő huzat mentén jövő nyáron folytatjuk.

Terepbejárással feltárult egy új barlang, amelyet Dékány Péter (♠) barátunkról neveztünk el. Egy 60 + 30 m-es aknán leereszkedve -90 méter mélyen két irányba huzatos járatrendszer húzódik, melynek feltárását a jövőben folytatjuk. Az akna alja a télen kimászott Fás-kürtő felett kb. 70 méterre húzódik.

A kedvezőtlen időjárás ellenére eredményes és jó hangulatú tábort zártunk. Jövőre visszatérünk és folytatjuk az ígéretes kutatásokat.

2002. augusztus 14.

Börcsök Péter

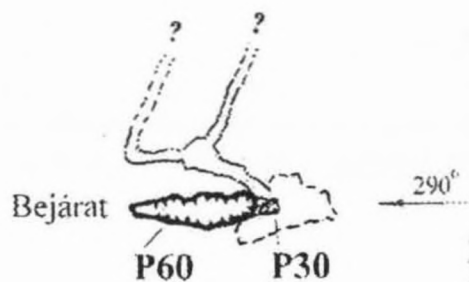
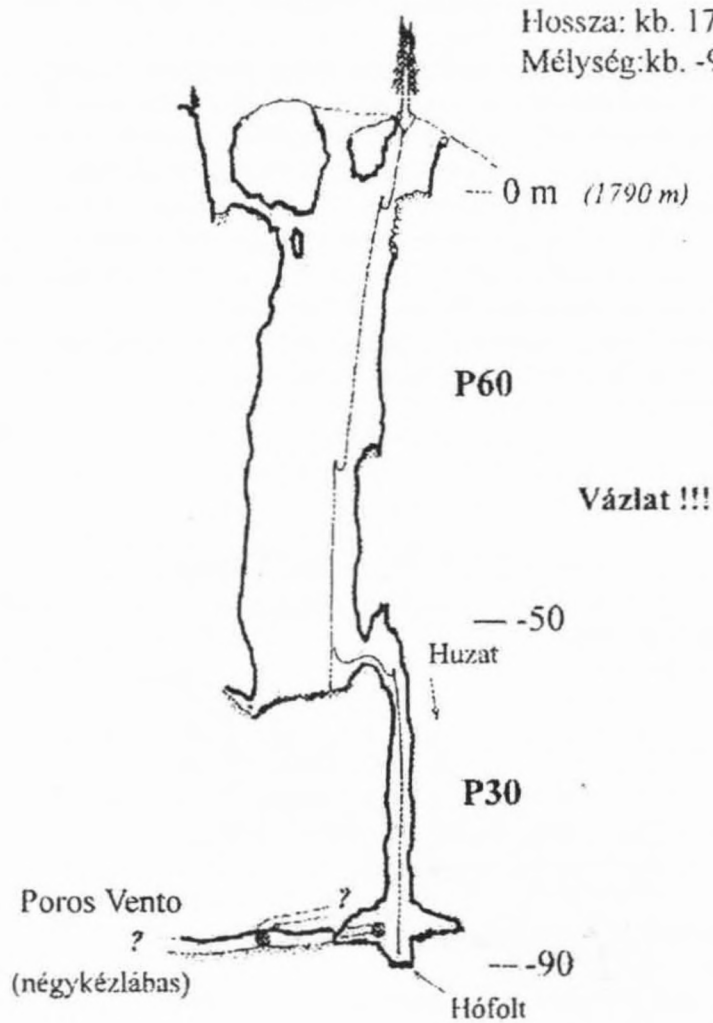

Dékány Péter barlang

(Canin, Italy)

Hossza: kb. 170 m

Mélység: kb. -90 m

Nyerges A.
2002. VIII. 10.

HÍREK, HIRDETÉSEK, KÖZLEMÉNYEK

Szigeti Magdolna az alábbi levelet juttatta el Korpás László elnökhöz:

Tisztelt Korpás László Úr!

Kérem, fogadja szeretettel verseimet. „A barlangász” című verset azután írtam, hogy egy barlangkutatóról olvastam, aki egy szűk szifonban lelta halálát.

Elgondolkodtam: miért indulnak el, mégis

Áldásos munkát kívánok valamennyiüknek!

A barlangász

*Titokzatos, komor a föld mélye...
Hallgatagon rejti kincseit.
Kik eljutnak vakmerő mélységbe,
csodálhatják féltett titkait.*

*Létét teszi kockára, ki leszáll
barlangokba, hegyek mélyére!
Felfedezés vágya űzi,
hajtja tisztos kíváncsiság ereje.*

*Földalatti ösvényen barangol,
kapaszkodik sziklaszirteken.
Tiszteli a Természet erőit,
tudja, hogy hatalmuk végtelen.*

*Sötétség, és némaság öleli.
Útmutatója a fénynyaláb,
melynek visszfényében csillámlik
egy káprázatos, rejtőző világ.*

*Mikor útját nem kíséri siker,
vagy elmarad az elismerés:
jutalma a munka verítéke,
s a bölcsesség, a felismerés!*

*Beszédes az idő hallgatása!
Kitölti a kőbe zárt teret,
s az érti, ki érzékelné tudja
évek ezreit, s a perceket.*

*Felhozza a mélység titkát annak,
ki lemenni nem elég merész,
de szívében értékelni tudja!
Ez az igazi elismerés.*

KIÉ A LEGJOBB ALAPFOKÚ TANFOLYAM?

A Budapesti Természetbarát Sportszövetség Barlangtúra bizottsága versenyt hirdet a 2002–2003-as idényben alapfokú tanfolyamot rendező budapesti csoportok részére. (A vidéki csoportoktól elnézést kérünk, de nem tudjuk megoldani a vizsgáztatást, ha valakinek ötlete van, szóljon.) A nevezés **ingyenes**.

Határidő: 2002. október vége

Bővebb információ igényelhető: minden csütörtökön 18–20 óráig Budapest, V. Curia u. 3. 1.5 em. 4. vagy 15–20 óráig a 06-20-443-2621 telefonon Bagyon Bélánál.

Jó Szerencsét!
Bagyon Béla

20 ÉVES A KÁLMÁN-RÉTI KUTATÁS

Ez alkalomból október közepén, feltárással egybekötött baráti összejövetelt tervezünk. A rendezvényre minden egykori résztvevőt és érdeklődőt szeretettel várunk.

Érdeklődés: Kardos László (Maris)
06-70/220-5527

A SPELEO JUNIOR BT 2002. ÉVES ÁRLISTÁJA

Overall (5 féle anyagtypusból igények szerint)	8 300 Ft-tól
Polar aláöltözés (műnyúl)	6 000 Ft
Angol Y-szíjjas sisak	2 500 Ft
Slószos bag	800 Ft
Barlangi bag zsákok (600 gr-os kamion ponyvából)	1 500 Ft-tól
Tépőzárás kötélvédő (kamion ponyvából)	500 Ft
Gumicsizma minden méretben (békebeli fekete)	2 800 Ft-tól
Önfeszítő deréköv (heveder + fémcsat)	800 Ft
Piezo gyújtású fejkarbidlámpa (nem orosz!)	4 800 Ft
Pehely hálózsák (komfort fokozat kb. -20 °C)	27 000 Ft
Pehelykabát (500 gr töltőszúly)	22 000 Ft
Polarkabát (200-as polar, 1-2 rétegű)	5 275 Ft-tól
Esőruha (svéd F.O.V. márkájú lélegző anyagból)	14 200 Ft
Statikus barlangász-kötél 30 m	9 000 Ft
Ukrán croll	5 500 Ft
Ukrán kézgép	6 500 Ft
Ukrán laser fejlámpa	3 000 Ft
Polifoam	1 200 Ft
Drótkötélhágcsó	1 500 Ft/m
Hátizsákok	6 000 Ft-tól
Barlangos pólók	600 Ft-tól
Lábszárvédő (FOV lélegző anyagból)	3 500 Ft
Ipari alpin munkaoverall	9 200 Ft

Címünk: 1095 Budapest, Mester u. 41/A

Telefon: 06-1/216-1734

Mobil: 06-20/367-6964, 06-20/373-9418

Sporttársi üdvözlettel

Kocsis András

MKBT TÁJÉKOZTATÓ

Megjelenik minden páratlan hónap elején (lapzártá: minden páros hónap 10-én)

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

Tel.: 346-0494, tel./fax: 346-0495. E-mail: mkbt@axelero.hu

Szerkesztő: Fleck Nóra. Felelős kiadó: Börcsök Péter

A tájékoztató számára leadott cikkek, anyagok tartalmáért a szerzőik felelősek.

Floppyn és e-mail-en érkező anyagokat Win 98/Office 2000 ill. Win 95 /6.0 formátumban tudunk fogadni.

Beküldendő: 2001. október 5-ig!

JELENTKEZÉSI LAP
a Barlangkutatók Szakmai Találkozására
Miskolc, 2002. november 15—17.

Név:

Levelezési cím:

Előadásom címe (időtartama 15 perc):

Szükségem van: táblára, diavetítőre, írásvetítőre, egyébre:

Pószterem címe:

Helyigénye:m xm.

Önálló diavetítésem címe:

Időtartama: perc.

Videóm címe:

Időtartama: perc.

Szállást kérek: 15 -én 16 -án éjszakára (kért nap(ok) beikszelendők)

Étkezést kérek (a kért étkezések az utolsó kockában beikszelendők):

XI. 16. szombat	ebéd	
	vacsora	
XI. 17. vasárnap	ebéd	

2002.

.....
aláírás

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

NYOMTATVÁNY